

figes om de mindre Parceller, at, medens der ved den første Auktion endogfaa manglede Bud paa en hel Del af dem, var der ved den anden Auktion med Hensyn til en hel Stakke af dem kun en eneste Byder. Jeg tror ikke, det er meget opmuntrende til at forfølge Tanken videre om at opnaa en Fordel for Statskassen ved en yderligere Udstykning af Eiendommen, det være sig enten i Lutter Husmandslokker, eller ved at skabe, hvad det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) kaldte en smuk lille Bondeby deraf. Det forekommer mig nu ogsaa at være i og for sig ganske sandsynligt, at der for Jordlokker, hvor der savnes Bygninger, og som ikke ere i Drift, der svarer til Arealets Størrelse, meget vanskeligt kan bydes Priser, svarende til, hvad der kan gives for en Eiendom i passende Drift, forsynet med Bygninger og Besætning. Men det er en Selvsølge, at, naar Loven af 1871 paabyder, at til den og den Tid skal denne Eiendom sælges samlet eller i Parceller paa den for Statskassen fordelagtigste Maade, saa har jeg lovtro forsøgt Udparcellering ved Siden af Opbydning af Hovedparcellen, og der har det vist sig, at den Eiendom, som har opnaaet det høieste Bud, det Bud, som var i og for sig, naar de Andre kunde have fulgt med, tilfredsstillende, var netop Hovedparcellen; det var Møsgaarden paa 560 Tdr. Land, der, som jeg allerede før sagde, opnaaede Bud højere end Buderingssummen, og det er den, der — jeg skal gjentage det — har baaret Summen af alle Parcellerne oppe. — Endnu skal jeg kun i Anledning af det Spørgsmaal, som det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 3die Valgkreds (Dinesen) gjorde mig, bemærke, at Budet paa en Forlængelse af Forpagtningen er forudsat at være paa flere Aar, og jeg vil sige, at jeg vilde anse det for at være lidet heldigt for Statskassens Interesser, om man vilde afslutte en Forpagtning, som kun løb paa at gjælde fra Aar til Aar, thi det maa man dog antage for givet, at Interessen for Gaardens gode Drift — som jo ikke blot er til Fordel for Forpagteren, men ogsaa til Fordel for Gaarden — nødvendigvis knytter sig til en noget længere Besiddelse end en Forpagtning, som blot gaar fra Aar til Aar. Naar man nu i dette Dilemma gennem en Forpagtning kan sikre sig en højere Forrentning af de Værdier, som Staten eier i denne Gaard, end den, der kan udbringes i Kapital ved Salg, saa ser jeg heller ikke, at der er nogen stor Opfordring til at fremskynde dette Tidspunkt ved at gjøre et nyt Forsøg. At iøvrigt et saadant nyt Forsøg ikke er absolut afhængigt af, hvornaar den nye Forpagtning udløber, er jo klart nok. Jeg tror, at det er om tre Aar, at den anden Gaard, Trollesminde, skal sælges, og det forekommer mig ikke at være ganske usandsynligt, at man da vil kunne faae et bedre samlet Bud paa begge Eiendomme end det, som nu har været at opnaa for

den ene. Jeg tror altsaa ikke, at det, at Gaarden i det givne Dilemma var bortforpagtet, vilde være til Hindrer for at faae den solgt til en fordelagtigere Pris end den Pris, som nu kan opnaas, thi man ser jo hver Dag, at store Eiendomme, som ere bortforpagtede paa en meget lang Tid, sælges, og hvorfor skulde det Samme saa ikke ogsaa kunne ske med en af Statens Eiendomme. Jeg vilde derfor ikke anse det for rigtigt at benytte den Bemyndigelse, som jeg har begjært, forsaavidt som den bliver givet mig, paa den Maade, at Forpagtningen kun forlænges for et enkelt Aar, thi det tror jeg ikke vilde være i Statskassens Interesse.

Formanden (Kraabe): Det ærede Medlem for Ribe Amts 3die Valgkreds (Bust) har begjært Ordet for tredje Gang; under Forudsætning af Thingets Samtykke (Ophold) giver jeg det ærede Medlem Ordet.

Bust: Den høitærede Finansminister havde to Hovedgrunde imod at gaa den Vej, som det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) og jeg have anbefalet, af hvilke den første var den, at det var bevist, at det vilde indbringe mere at sælge Eiendommen som en Hovedparcel end at sælge den i Smaaparcerer. Jeg skal nu sige, at selv om dette nu ogsaa skulde vise sig at være rigtigt, saa kunde det dog ikke afholde mig fra at blive staaende paa det Standpunkt, som jeg nu staaar paa, og det af den Grund, at jeg anser det for at være til Gavn for Nationen, at vi faae saadanne Eiendomme, udstykkede i smaa Eiendomme, hvilket for mig vil opveie det finansielle Tab, som mulig kunde være forbundet dermed. Den anden Hovedgrund, som den høitærede Finansminister anførte — og denne Grund anførte han jo med særlig Varme —, var den, at det gik aldrig an at sælge Noget til Fordel for private Folk paa de øvrige Staterhøderes Bestyrelse. Jeg tror imidlertid, at dersom den høitærede Finansminister vilde tænke sig om, saa vilde han ikke fastholde denne Paastand, thi jeg skal blot minde om, at der er en anden Transaktion, som jo er vel bekendt over det ganske Land, og ved hvilken der blev taget et ganske andet Hensyn end det at faae det størst mulige Udbytte for Statskassen, idet man sagde, at det vilde være til Nytte for Nationen, og det er Salget af Marmorkirken. Det forekommer mig, at vi her have et Fortilsælde, hvor Regjeringen har vist, at der ogsaa var andre Hensyn, som kunde tages, end Hensynet til Statskassens Aarv.

Finansministeren (Estrup): Det forekommer mig dog at være i højeste Grad ubilligt at ville forlange af mig, at jeg nu skulde drage Konsekvenser for min Handlemaade fra, hvad en